

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ВИДАННЯ: А. Б.

Редакція й Адміністрація:
Львів, Ринок Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конт.: П. К. О. Львів 504.000.
"Банку Чеських Легіон.
Прага „Діло“.
Рукописів не зберігаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (в книжковій) . 5.00 зол
чвертьрічно 15.00 „
піврічно 30.00 „
річно 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ.
ХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ 6-НИ „ДІЛО“ В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Футра Брати Рот і Сп. львів ЛЕГІОНІВ Ч. 11. I. п.

(над крамницею „Саламандра“)

Кандидати до карпато-українського сойму.

КУП ПОДАЄ ЛИСТУ КАНДИДАТІВ ДО ПЕРШОГО КАРПАТОУКРАЇНСЬКОГО СОЙМУ, ЯКУ ОЧОЛЮЮТЬ ОБА МІНІСТРИ КАРПАТОУКРАЇНСЬКОЇ ВЛАДИ, ПРЕМ'ЄР О. Д-Р А. ВОЛОШИН ТА МІН. Ю. РЕВАЙ. ІНШІ МІСЦЯ ЗАЙМАЮТЬ ВИЗНАЧНІ ДІЯЧІ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ, СВІДОМІ УКРАЇНЦІ ТА ПРЕДСТАВНИКИ МЕШИН: ЧЕСЬКОЇ, НІМЕЦЬКОЇ І РУМУНСЬКОЇ. ЦЕ ТАКІ КАНДИДАТИ:

кандидата довідуємося із комунікату будапештської радіовисильні. Мадяри обурювалися, що в Карпатській Україні уряд розвизав усі партії і що вони не могли виставити самостійної листи, щоб таким чином перевести свої політичні спекуляції, на спілку із капанськими недобитками. Карпатоукраїнська влада запропонувала представникам мадярської меншини зголосити свого кандидата з листи УНО. Та мадяри стали домагатися двох кандидатів, хоч на підставі кількості населення їм належався тільки один кандидат. На мадярське домагання влада Карпатської України не погодилася і тому нема на листі представника мадярів.

3. М. Брашайко.
4. Д-р Ю. Брашайко,
5. Грида,
6. Долбак,
7. Д-р Микола Долинай,
8. інж. М. Дрбаль (чех).
9. А. Дутка.
10. І. Ігнатко.
11. Д-р В. Комаринський.
12. І. Качала.
13. В. Климуш.
14. Ст. Ключурак.
15. В. Лапанч.
16. М. Мандюк.
17. М. Марущак.
18. інж. Е. Романюк.
19. Грігоре Мойш (румун).
20. Д. Німчук.
21. інж. Ольдофреді (німець).
22. Ю. Пазуханич.
23. П. Попович.
24. І. Призужний.
25. Ф. Ревай.
26. Д-р Росоха.
27. Д-р М. Рісдорфер.
28. В. Шадей.
29. А. Штефан.
30. М. Тулек.
31. о. К. Феделеш.
32. Лапчук.

Всі ті прізвища — як голосить комунікат КУП-у — загально відомі в Карпатській Україні. На цю листу кандидатів голосуватиме у літ 12 лютого п. р. увесь карпатоукраїнський народ. Десятки тисяч гордих синів Карпатської України відуть одною лавою до виборчої урни під гаслом, що його виписало на своєму прапорі Українське Національне Об'єднання.

ОДИН БОГ, ОДИН НАРІД, ОДИН НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРОВІД!

Між кандидатами є 9 селян, 5 священників, 4 учителів, 2 лікарів, 2 інженерів, 2 суддів, 2 журналістів та кількох представників інших професій.

ЧОМУ МАДЯРИ НЕ МАЮТЬ СВОГО КАНДИДАТА?

На виборчий листи УНО нема, як бачимо кандидата мадярської меншини в Карпатській Україні. Про причини відсутності мадярського

НОВІ ШОФЕРИ ДЕРЖАВНИХ АВТОБУСІВ.

Державними залізничними автобусами в Карпатській Україні почали їздити як шофери: десять членів Карпатської Січі та 10 б. автошоферів з української еміграції в Чехах.

ПРОВАЛ „РУССКОСТИ“ В КАРПАТ. УКРАЇНІ.

Бюлетень КУП-у подає: „Урядовий Вістник“ влади Карпатської України ч. 3 з 6. грудня 1938 подав обіжних міністерства культу, шкіл та народної освіти в Хусті з 25. листопада 1938 р. під числом 24 про мову навчання: „Там, де до великорусської мови навчання зголосять родичі української або великорусської народності на приналежним шкільним уряді найменше 40 школоповинних дітей, може міністерство, на внесок приналежного шкільного уряду, відкрити також класу з великорусською мовою навчання“.

В цілій Карпатській Україні, всі домагалися шкіл з українською мовою навчання, тільки одна одніська місцевість, домена колишніх аграрних русофілів, село Нижні Верещки — зажадала одної класи з рускою мовою навчання. Це ще останок могикинів старого режиму.

ПРЕДСТАВНИК ПАТ-А В ХУСТІ.

„А-Зет“ подає, що до Хусту приїхав на дальший побут представник Польської Агенції

ПОДБАЙТЕ ДЛЯ СВОЇХ ДІТЕЙ
ПРО ПУШКУ І КНИЖЕЧКУ ОЩАДНОСТІ
найстаршого українського Кооперативного Банку

„ДНІСТЕР“

Львів, вул. Руська ч. 20

що приймає вкладки на найкорисніших умовах, та своїм великим майном дає найкращу запоруку всім вкладникам.

Складайте свої ощадності і всяку часову зайву готівку

В ЦЕНТРОБАНКУ

У ЛЬВОВІ ПРИ ВУЛИЦІ ТРЕТЬОГО МАЯ Ч. 15, бо це не тільки безпечно і корисно для Вас львочка, але це рівночасно живчик для нашого господарсько-кооперативного організму. Центробанк акредитує наші кооперативні центральні, Українбанки, Повітові Союзи, Районові Молочарні та весь кооперативний промисел.

Новий директор карпато-українського міністерства комунікації.

Телеграфічної (ПАТ) д-р Владислав Мергель із Варшави.

СКЛАД КАРПАТОУКРАЇНСЬКОЇ ДЕЛІМІТАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ.

Як ми вже подавали, до Будапешту виїхала перед кількома днями карпатоукраїнська делімітаційна комісія, яка має перевести остаточне визначення границі між Мадярищиною та Карпатською Україною. Склад тієї комісії подаємо сьогодні, а саме її творять: д-р Юлія Брашайко і д-р Микола Жолнай із званнями д-ром інж. Махачком, інж. Терковським та інж. Приміхом.

БАТЯ В КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Бюлетень КУП-у подає: Керманичем філії відомої фабрики черевників „Батя“ в Хусті призначено українця інж. Бенедєка з Тячева, який у Баті працює вже довгий час. Цим Батя виявив велике зрозуміння до нових обставин і може бути прикладом для всіх неукраїнських фірм і підприємств у Карпатській Україні.

1. січня 1939 відійшао до Заліня 100 українських хлопців та дівчат, щоб там відбутися відповідні курси. По скінченні курсів вернуться вони в Карпатську Україну й будуть працювати у філіях Баті. Всі видатки, званзані з курсом у Заліні, покриває фірма Баті.

ЦЕНТРАЛЬНА

Малопольська Каса Ощадності

У ЛЬВОВІ

(раніше Галицька Каса Ощадності)

РІК ОСНУВАННЯ 1843 Р.

Установа публічного права.

Видає ощадності книжечки на ім'я і пред'являє

з порукою держави

Ведє рахунок біжучі і чекові.

РЕЗЕРВОВІ ФОНДИ: 5,668,000 зол.

Замісцеві виплати — П. К. О. 500-198.

Націоналісти здобули Бададьону.

Із Бургосу подають, що національні війська здобули місто Бададьону. Протинник став чимраз менший опір.

На естрадурському фронті армія ген. Франца

протинника. Націоналісти взяли до неволі 750 полонених. Нац. летунки бомбардували пристань та військові магазини, металургічні заведення в Сегунті.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА ВИЗНАЛА ДЕ ЮРЕ НАЦІОНАЛЬНИЙ УРЯД.

Праський уряд рішив визнати де юре уряд національної Еспанії. Як відомо де факто Прага вже давніше визнала буза владу ген. Франца.

КРУТИ.

Львів, 27. січня 1939.

Рік-річно українська молодь святкує роковини бою під Крутами і річ-річно все старіше громадянство приналежить до того свята, одностайно похилиючи голови перед тіннями полеглих. Це свято молоді — величне у своєму трагізмі. Кілкасот інтелігентних хлопців, квіт київської молоді, бачучи загальну раптовість та слабкість рідної армії — іде боронити столицю молодої держави перед ворогом. Без відповідного і дахто без ніжного вишколу, без відповідної зброї, зрадженої та покінченої на малій провінційній залізничній станції, своєю командою, залучивши віч-у-віч до десятикратно більшою регулярною ворожою армією — гинуть усі серед лютої зими, залишаючи історією свого порятку та своєї смерті одну з найсумніших та одночасно найсвітліших сторінок тисячелітньої історії українського народу.

Є у слові „Крути“ подвійне значіння: виховно-моральний та історично-політичний зміст. Перший із них — це те, що саме так сильно промовляє до молодечих душ і серця: це імпульсивний порив, який не рахується з нічим і нічим з винятком наказу, що падає з любови батьківщини, це те ірраціональне, що свариється з цифрами, з холодним порівнянням реальних сил, це той гін до самопожертви і самопожертви, такий прикметний усім українській нації, що творить її найбільшу і слабість і тугість, це те, що полями називають „дерев'яництво“ та що у нас може тому не має без відповідного словного терміну, бо заступає його — історія нації. І другий зміст Крут — це боротьба з Московщиною, боротьба, ведена без огляду на умовини на життя і смерть, хочби навіть серед пустки піль і примовчанні своїх та чужих і серед лютого морозу.

І може саме тому, що у символі Крут так ідеально поєднані ці два чинники — ідеальний та політичний, — Крути стали такою святістю української молоді і так вросли в її свідомість. Бо ж в історії української нації чимало героїських жести, чимало теж крові, пролитої у боротьбі з Московщиною. Але саме Крути та їх популярність пояснюють, чому нпр. не став божидом української молоді ані Мазепа ані Петлюра, — яких імена є чейже також символами української збройної боротьби з москалями. Бо від імен обох їх не можна відділити образу — державного діяча, полководця і дипломата, який бере під увагу політичні умовини, переговорює, закладає союзи, а хоч — один і другий — гине на чужині в ореолом мученика, проте сходять у могилу, як голова держави на вигнанні, як автор політичного зав'язу і виразник державно-політичної концепції. Психіка молоді лише до чогось іншого; вона не має зрозуміння для політичних концепцій, для переговорів та конвентуальних союзів, визнаних із писаними та сформульованими у параграфах договорів, для неї чуже поняття еволюції політичної думки, такої, яка йшла від першого до четвертого Універсалу. Очевидно, у рішальному моменті кожна молодь кожної нації піднімається авторитетові свого національного провідника і не посягає на примат волі ані керми. А проте кожна молодь кожної нації живе тим прикметним, що складається саме на поняття молоді: тим своїм власним ідеалами, власними змаганнями, власними нахилами і любов'ю до того, що близьке молодечій вдачі та нехиттю до того, що — хоч може правильно, і розумно і доцільно — а проте розбіжне з молодечею вдачею.

Події Крут не можна міряти міркою політичного розуму ані політичної доцільності, бо це символ, який стоїть вище від таких критеріїв та який має свою п'ятому вагу для виконання цілих майбутніх поколінь молоді саме завдяки своєму символічному значенню. До культу Крут не можна підходити аналітичними методами історіософії ані політики. Щоб розуміти цей культ і його вагистість — треба пригадати собі власні літні молоді і свою власну колишню молодечу психіку. Бо хоч так часто чуємо фразу: „Колись молоді були інакше“ — то це неправда. Молоді завжди були така сама, та сама як молодість завжди та сама. Були інші часи, інші їхній дух, інші ідеали, інші мрії, інші запитання. Але і те найстаріше нині українське покоління, яке виживало у часах передвоєнної австро-угорської монархії, у часах

дрібною культурної муравлиної праці, в часах, в яких нація швидко двигалась з панцизної території та ледки стирнула в себе радість 1848-го року, — і те нинішнє середнє покоління, яке свою молодість переводило та викривляло в окопах і в баряках полонених та серед воєнно-революційної заверюхи, — врешті молода генерація, що вже хіба тільки із дитячих споминів та з писаних творів пригадує собі та пізнає рідне минуле, — всі ті генерації колись і тепер люблять те саме: люблять романтику, свідомо чи несвідомо піддавалися чарові романтики і линули до всього, що романтичне.

Повна трагізм є романтика Крут, але завдяки цій романтиці вони живуть по нинішній день і в кожному роком далі живіший їх культ. Все те, що романтичне — таке близьке сучасній українській молоді, дарма, що вона вихована і вишколена серед суворих умовин дійсності, в якій гірка журба за хліб рада б до нащадку викоринити з душ української молоді рештки романтичного гонку. Серпанком романтики вкрита постать Федя Черника з Мото-вильки, серпанком романтики сповиває похід кільканих тисяч молодих героїв на Аскольдову могилу, понура романтика скрита у масовій різні жертва зимового походу під Базаром. Однак коли адуємося у факт, що саме всі ті постаті і події втілюються найбільшим культом у сучасній українській молоді, ніж якісьбудь інші події і історії рідного краю, то найдемо у цьому найбільш пророчистий доказ, що українська молодь здорова тілом і душею. Бо що варта молодь без молодечої романтики і без любови — свідомої чи несвідомої — для

ПАСТА
ЕЛЕГАНТ

О. ЛЕВИЦЬКА І СКА. КОРДЕЦЬКОГО 36

всього, що належить до царини мрії і пориву, хоч би навіть окроплених кров'ю, що випадає з такої приземної прози, як людське тіло.

І тому і самі Крути та їхній культ — це символ здоров'я української молоді, а з нею символ здоров'я української нації. Це символ роковини, в яких не слід сумувати. Суміти практично науки, що їх диктує кожному громадянину, особливо історикові та філософові, розумова рефлексія з приводу трагії Крут, — не всіли затьмарити радості, що в гарне, величне, світле, що було у Крутах — загинуло під Крутами. Воно воскресло у культурі, якому поклоняється українська молодь, і культурі, який примушує замовкнути всіх пессимістів і дефетистів. У тому культі об'єднана сьогодні з українською молоддю вся українська нація.

Велика драма з життя жінок спрагнених слави, з участю зірок КАТЕРИНА ГЕПБЕРН, ДЖЕЙМЗ РОДЖЕРС, АДОЛЬФ МЕНЖУ п. н.

„Чужим входити не вільно“

вперше у Львові на екрані кіно

РІАЛЬТО

Над чим радила 104-а сесія Ради Ліги Націй

(Від власного кореспондента).

Женева, 21. січня 1939.

Найважливішою подією цієї сесії була на нашу думку відсутність Літвінова, на яку звернула увагу вся європейська преса. Відсутність його не випадкова. Були в пресі повідомлення і про те, що він в неласці у Сталіна, бо Берія виводив ніби-то старі листи Літвінова до його брата Савелія, де він висловлювався досить ανε-важливо про „геніального керівника світового робітництва“, тому Літвінов не пускають тепер поза межі СРСР. Але поминаючи ці повідомлення, правдивості яких ствердити не можна, треба визнати, що не маючи що робити легально в Європі, московський уряд не має що робити і в Женеві. Коли представники Московщини зв'язали до Ліги, ми висловили в „Ділі“ надію, що Європа не потребуватиме багато часу, щоб зацікавитися з московським урядом. Ця надія виправдалася і з цього погляду сучасна сесія може бути історична. Відома приятелька Літвінова, співробітниця паризького „Евр“ пані Табюль, зазначивши елегантно, що мряка над Женевою панує і в мурах палати Ліги, що службовці її притишують свої кроки і бояться промовити і слово про політику, згадує спочутливо відсутність керівника московської політики і зазначає, що „СРСР відсутній у свої власні межі“. „Журналь де Женев“ пише зі свого боку, що він „відсутність Літвінова і його заступлення Суріцовом переболів“. Сам Літвінов буде себе очевидно потішати тим, що сесія випала дуже короткою і успіхів йому принісся б не більше, ніж Суріцові.

Почата в понеділок сесія скінчилася вже у п'ятницю. Головні її учасники — міністри закордонних справ Великобританії і Франції покинули Женеву вже в понеділок увечері, ніголосили короткі промови в еспанській справі. Ця справа поруч з війною в Китаю та справа Даніїгу творили власну цілу політичну програму мундої сесії, якою кермував міністр закордонних справ Швеції Сандберг. Основою еспанської справи було звідомлення фінальського гене-

ла Яляндера, шефа інтернаціональної військової місії, висланого Лігою контролювати вихід добровольців з більшовицької частини Еспанії. „Згідно з моральним переконанням місії (була барселонська і центральна смуга разом 12 000 осіб), приналежних до 29 національностей, усіх їх тепер відтягнули з бойових частин, а всі вже покинули еспанську територію...“ У цьому звідомленні згадується, що „число це не можна уважати за остаточне“. Дотого ж у травні минулого року міністр закордонних справ барселонського уряду дель Вайр заперечив, що „число добровольців з республіканського боку не перевищало 6.000.“ Женевська преса пише про це звідомлення, що його складено на основі листів, поставлених самим барселонським урядом, який повідомив особисті документи у багатьох добровольців. Дотого ж у звідомленні „добровольців“ не згадують нічого про совітських „добровольців“. Зрештою воно провізоричне і має бути місією продовжено ще на місяць, щоб прийняти звідомлення.

Промова Бонне в цій справі була короткою і загальною. Він висловив зрозуміле побажання, щоб добровольці відійшли з обох боків, щоб не менш зрозуміле співчуття цивільному населенню Еспанії, що терпить від громадянської війни. Лорд Галіфакс висловив побажання, щоб вся чужинська інтервенція в Еспанії припинилася.

Другий раз обговорювали еспанську справу під час сесії на основі звідомлення французької комісії, що збрала анкету в більшовицькій частині Еспанії щодо повітряних бомбардувань. При цій нагоді виступили дель Вайр і Велінгтон Ку в гостро-демагогічній манері проти національного еспанського уряду. Заперечення першого з них, що „жоден еспанський населення не могли бомбардувати ні італійські та німецькі летуни, були промовні і нічим необгрунтовані. Англізський і французький промовці висловилися в цій справі досить нестримно та обертано, виступили

ТОВАРИСТВО ДОПОМОГИ ВДОВАМ І СИРОТАМ
ПО СВЯЩЕННИКАХ „ДОЛЯ“ У ЛЬВОВІ
уладжує дня 7. лютого 1939 р.

„Традиційний Вечір-Празник“

в залах Народного Дому в год. 250 лет.
I. частина концерт при участі Ва. П. Люби
Нічип і Андрія Поліщука та хору „Отудія“ під управ-
лю проф. М. Колесни, при акомп. п. О. Гостинської.
— По концерті — танці. —
Вечір заміропейський, котрі можна набутти
в „Доступі“ при вул. Руській від 4. II. 1939. 262

засаді проти усякого бомбардування об'єктів,
що не мають мілітарного значіння; це було
більш ніж зрозуміло з огляду на те, що пред-
ставники національної Еспанії, які могли б по-
свідчити офіційно про способи боротьби ес-
панських і неспанських більшовиків проти ци-
вільного населення, в Женеві не було. Про це
посвідчила женецька преса, зокрема кореспон-
дент „Журналь де Женев“ П. Е. Бріке, що вер-
нувся недавно по довшому побуті з Еспанії і
вважав між іншим там мале місто Кабру, без
якого мілітарного значіння, віддалене 50 кі-
лометрів від фронту, по нападі більшовицьких
літаків; він бачив там 124 мертвих, між ними ба-
гато дітей, і 200 ранених. Отже осуд повітряних
бомбардувань, висловлений Лігою, можуть ес-
панські більшовики взяти у всякому разі не
менше на власний рахунок, як воєнки національ-
ної еспанської армії. Але й до цього загального
осуду представники Південної Америки не при-
стали.

Небагато більше успіху мали й цього разу
представники Китаю в Женеві, хоч політичний
момент був для них винятково сприятливий.

Як відомо, Заучені Держави Америки, відтак
Великобританія, нарешті і Франція спрямували
більш чи менш енергійні ноти до Токіо, протес-
туючи проти заповідженої японської автархії
та домагаючись політики отворених дверей у
Китаю. Цим можна засувати, що Рада Ліги цьо-
го разу не лише полишає вільну руку кожній
державі допомагати Китаєві, а ще й поручає
членам Ліги, особливо тим, що мають спеціаль-
ні інтереси на Далекому Сході, порозуміватися
з іншими державами, щоб поробити потрібні
заходи в напрямі чинної допомоги Китаєві...
Як представник Франції Шарверія, так і пред-
ставник Великобританії Батлер висловили ба-
жання і готовість своїх урядів допомогти в мі-
ру змоги Китаєві. Суріч заявив, що „СССР го-
товий брати участь у всіх заходах Ліги на ко-
ристь колективної безпеки, яку треба відживи-
ти, коли хочуть, щоб затріюмував справедли-
вий мир...“ Він міг цілком спокійно зробити цю
заяву, бо відкопувати давно поховану „колек-
тивну безпеку“ в Женеві справді ніхто не має
найменшої охоти. Становище женецьких вели-
кодержав у Китаю має той самий слабкий бік,
що і в Еспанії. Ані в одній, ані в другій країні
не вважали вони за потрібне виступити своє-
часно проти московської інтервенції. Колиж
інші там московську акцію перемагають, ці ве-
ликодержави хочуть користати з цього в рів-
ній мірі з тими націями, що купили це право
кровю власних громадян.

Справу Данцігу просто відложили.

Ніяких застережень не висловлено проти
акції Ліги для поборювання вживання опію та
інших наркотиків, проти її гуманітарної, су-
спільної, культурної та економічної діяльності.
Принято також без ніякого спротиву рішення
генерального секретаря скоротити бюджет Ліги
з 32 на 26 мільонів.

М. Данько.

Цитринова зупа

на росолі з

MAGGI

буліонових кісток

знаменито смакує

на 4 — 5 осіб

Цитринова зупа.

4 Марі буліонові кістки, 1 літра кип'ячої води,
3 дкг. мукли, кілька ложок сметани, цукор,
сік з цитрини, терта шкірка з цитрини,
жовтко.

До росолу з кип'ячої води і Марі буліонових кі-
сток додати сметану розбиту з муклою і заварити.
До смаку додати цукру, соку з цитрини і тертої
цитрини шкірки. Випікти додати розбите жовтко.
Подати в тарілках або рижке. ч. 178

Українське духовенство Карпатської України

на службі народові і державі.

(Власна кореспонденція).

Хуст, 21. січня.

Тисячлітнє чуже панування винародовило
майже всю інтелігенцію в Карпатській Україні.
Та найсильніше воно вілося в душу українсько-
го священника. Винятками залишились лише
сильніші характери, як: нинішній прем'єр о.
др А. Волошин, о. Віктор Желтвай і брат, о.
Базович, о. Лар, о. К. Феделеш та кілька ін-
ших, до яких по війні пристало лише небагато
означень. Коли учительство по війні у великій
більшості стануло в ряди народних робітників,
які скоро доповнив молодий учительський до-
ріст зі школи о. Волошина, то духовна семіна-
рія видавала як не зрадників свого народу, то
зовсім до нього байдужих, через що нарід по-
своєю Церкву і переходив масово на пра-
вослав'я, де сподівався знайти своїх ліпших ду-
ховних опікунів. Православне духовенство, що
прийшло сюди по війні, у своїй більшості мало
гуманістичні і матеріально незабезпечені, тому
легко піддалося натискові всяких політичних
секундарів, що стояли на чолі адміністрацій-
них урядів, та ширило русофільство. Небавком
ні ряди скріпили і греко-католицькі священни-
ки, що осягли на себе плащик „русскости“ (як
Фещик), щоб під ним тим легше ширити мадя-
рство. Це їм потрібно оплатилося. За це при-
йшла моральна і матеріальна підпора від по-
літичного сусіда та від чеських москвофіль-
ських урядових чиновників зі знанням Розсипалем
на чолі, якого чеські референти амівли за-
варті також поліційні органи ужгородської
літської до терору і навіть катування безборон-
ної більшої частини української політичної
літської.

Кому з гр.-кат. священників ніяково було
ставати в один ряд з „батьошками“, той ставав
під покров єпископа Стойки, який своє мадя-
ронство умів гарно прикрити новим плащиком
т. зв. „третього направлення“ неділяшників (за
часописом „Неділя“).

Німецька візита у Варшаві.

(Від власного кореспондента).

Варшава, 25. січня 1939.

У Варшаві повівають червоно-білі прапори
з чорними свастиками; німецький міністр закор-
донних справ фон Рібентроп перед двома годи-
нами висів із вагону на тутешньому дворі.
Стріча була урочиста і дистингована скромна:
міністр Бек з дружиною, високі урядовці, члени
амбасад, німецька колонія, журналісти. Мі-
ністр Рібентроп спізнився пів години через
якийсь дефект на залізничній між Берліном і кор-
доном. Міністр Бек терпеливо очікував і не ди-
нувався, бо й сам він нещодавно, Ідучи до кан-
цлера Гітлера у Верхтесгаден, мусів поневолі
спізнитися.

На кілька хвилин перед 17-ою з вагону бер-
лінського експресу вийшла струнка воєнська по-
става, а за нею гурт штабовиків і журналістів.
Вони у синіх одностроях з золотими відзнаками
і свастиками. Журналісти теж в одностроях
— роти привітанні, привітання гуртка двох міні-
стрів старшин, переполохані емоції фото-репор-
терів і — кінець. Кінець першої зустрічі і вла-
стивий початок розмов, на які чеське ціла Поль-
ща з величезним цікавістю.

Тільки козири

є предметом
підрібок!

у власному інтересі
просимо залишитися
при оригіналі

„MENU-SCHRAMMEK“

Але серед тих несприятливих відносин ви-
ріс гурток таких духовників, як оо. Похіл, По-
горіляк, Станинець, Дмитро Попович, Силадій,
Сокач, Сабол (Зореслав), а з молодших Рогач,
Соколович та ін. Свою підготовку працю вони
зачали вести перед кількома роками, а нині вже
постановили її повести з більшою силою і зор-
ганізовано та притягнути до неї все духовен-
ство, бо „кожний священник — сказав особи-
стий секретар о. прем'єра Рогач — хочби й ма-
ляр, має в українському селі працювати для до-
бра свого стада, для добра українського паро-
хіянина“.

Гурток тих молодих (понад 30) ідейних
священників зійшовся 12. ч. м. в салі Січової
Гостиниці в Хусті, де під проводом о. Степа-
на Решетна ЧСВВ відбув установчі загальні
збори Товариства Українських Католицьких
Священників (ТУКС) у Хусті. Секретарем цих
зборів був о. Похіл зі Задляго, членами пре-
зидії оо. Микита, Мигалка, Станинець і секр.
Рогач. По прийнятті статуту з деякими допов-
неннями вибрано таку управу: голова — о. Юр-
ко Станинець, заст. голови — о. Серафим Са-
бол (знаний поет Зореслав), секретар — о. Ва-
силь Похіл, скарбник — о. Карло Купар, члени
управи: оо. Дмитро Попович, Петро Погоріляк,
секр. Рогач, Кирило Феделеш, Юрко Соколо-
вич і Петро Мигалка.

Дискусія на зборах була дуже ділова і за-
бирали в ній голос оо.: Погоріляк, Станинець,
Рогач, Петро Сакач, Сабол, Кадар. Секретар
Рогач закликав, щоб молоді священники своєю
працею заслужили собі пошану і симпатії, які
батьки утратили. О. Силадій подав заклики, щоб
священники вели метрики по українськи і по-
лабали про українські друки та поставив ще ін-
ші важні побажання. О. Сабол відчитав зміст
привітів, які рішено вислати чужинцям, прем'є-
рові та міністрам Реваяні, що прийнято з оду-
шевленням.

Накінеш о. Решетидо подякував за участь
у зборах, передав благословення від владики
дра Діонісія Нарадія, побажав успіху у праці
Т-ву та замкнув збори. Привітні розіхалися ду-
же задоволені домім з твердою постановою пра-
цювати над освідненням мас для добра Цер-
кви й української нації.

Яр. Олексенко.

Не знати, чи візита німецького міністра за-
кордонних справ є звичайним актом куртуазії
і конвенансу, чи може вона має глибший харак-
тер. Для точності пригадуємо, що саме зазтра,
коли нашілок німецької аристократії і довіре-
ний учень німецького канцлера складатиме ві-
нок, прикрашений німецькими відзнаками на
гробі польського невідомого воєнки — минають
пять роковини підписання історичної декларації
з 26. січня 1934. р. між Берліном і Варшавою
про ненапад. Не думавмо теж, щоб це був при-
падок, що ані Англія ані Франція не вислали
сьогодні до Варшави своїх спеціальних коре-
спондентів... Теж не без зв'язку сенатор Гасбах,
парламентарний заступник німецької меншини
у Польщі, саме на кілька днів перед цією візи-
тою вручив прем'єрові Складковському мемо-
ріал у справі положення німецького населення
у Польщі.

Німецька візита у Варшаві цікавить зреш-
тою цілу Європу, що краще як колись-то засо-
бує собі сучасну ситуацію на Сході континенту.
Польща лежить між Німеччиною і Росією, у
Польщі про це пам'ятають. Польща — як лише

К І Р

Львів, Уейського 6. Тел. 280-88.
СТАНІСЛАВІВ, 3-го Мав 4. П. тел. 235.
П Л Я Н

КОШТОРИСИ
БУДОВИ

редактор Маджевич у „Саві“ — не використав усіх плусів своєї співпраці з Німеччиною, вате відновив контакти зі східним сусідом, про якого в Берліні говорять нині як про „ворога ч. 1“.

Така неясна атмосфера сприяє фантастичним поголоскам про плани, що їх привезли німецькі гості до Варшави. Французи, спеціалісти від політичних версій, говорять, що між планами, які мав привезти у Варшаву міністр фон Рібентроп знаходяться також українські. Про це й читаємо у польській пресі, а за малярськими джерелами появилася навіть вістка, буди́мо п. Рібентроп має у Варшаві заявити про ревізію німецького становища у справі Закарпаття. Скільки в цьому правди, говорити покищо годі. Ждемо з цікавістю на завітнішо пресову конференцію. Не треба забувати, що про польську закордонну політику найменше завжди знають у Польщі. І тому важко говорити про „ревізію“ візити. Зате свобідно можна вже сьогодні поставити питання: чи Польща й надалі співпрацюватиме з Берліном?

У хвилині, коли пишемо ці слова, вулицею переїжджають чорні, лискучі лімузини: німецький міністр з блискучим оточенням поїхав до свого польського товариша на перший обід і раєт. Прохожі звертають увагу на величчї авта і купують вечірні видання газет, в яких появилася перші статті на цю тему... Ось напр. консервативний „Час“ пригадує, що Польща лежить між двома потугами і заявляє: „Сьогоднішня візита — це доказ, що не вважаючи на численні труднощі польсько-німецька декларація щасливо перейшла пробу життя і що сперт у на неї політику будуть обі сторони продовжувати. З того факту не вільно витягати фальшивих висновків. Польща співпрацює з Німеччиною, але наша закордонна політика залишається цілком самостійною. Хочемо мирно жити також з Росією. До якихнебудь ворожих намірів одної з тих держав Польща руки не прилажить. Не маємо також ніяких ворожих намірів до Франції чи Румунії. Хочемо мира.“

На підставі розмови з кількома представниками преси можна сказати одно: Польща не закінчить пакту проти Комінтерну, не захоче являтися з планами якоїнебудь агресії і не виступить проти Сомітї.

Говорять теж, що німецький міністр вже сьогодні телефонував на захід власним апаратом, заінстальованим у палаті, де перебуває. Німецька преса подала, що перед виїздом реферував він напрямки своєї місії в гурті штабних німецьких старшин. Міністр Рібентроп тішиться повним довірям Гітлера, а плани Гітлера відомі тільки кільком одиницям. КТБ.

Значіння виборів у Карпатській Україні

ТА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ОБЕДНАННЯ.

КУП подає: Вибори до карпато-українського союму — це акт великої політичної ваги, це нагода виявити політичну зрілість і свідомість. Багатопартійна система не має оправдання, коли вона побудована на особистих амбіціях та інтригах; тому прем'єр у порозумінні з провідними колами дозволив на існування лиш одної партії. Монопартійна система виникла кра-

слідком цього за який тиждень-два утвориться така ситуація, що генерал Франко після заняття всієї північно-східної Іспанії (а що нині ніхто не сумнівається) зможе перекинути всі свої дивізії та весь військовий матеріал проти червоних на фронт Мадриду, який тепер нечинний. Щоб відрізня від усього світу й полишена самій собі червона боева енкадра біля Мадриду довго могла утриматись супроти переважних сил ген. Франка, тяжко припустити; навпаки — обрахунки знавців ведуть налітатись повної катастрофи еспанських червоних найпізніше до трьох місяців.

Здобуття Барселони не означає ще кінця еспанської громадянської війни, що вже 21 пір року шаліє безупинно в потоках крові нещасних еспанців, але є воно важним етапом на шляху до перемоги національної Іспанії над її противником. Упадок Барселони уможливує генералові Франкові дві важні речі: 1) ліквідацію решток північно-східного еспанського фронту; 2) відрізання червоного Мадриду від усього зв'язку з сухопутними кордонами Франції. На-

Положення в Іспанії після упадку Барселони. Чорно заштриховані території під національною владою, біло — територія, над якою панують ще червоні анді етану Негріна.

себе крайню ліву світову преса, яка думає ціною і в хаосі воєнного зудару між тоталітними державами й державами б. антите адмітїї урятувати червоний еспанський режим на іринейським півострові, про який червоні націоналі думали як про другу частину європейських ножиць, що мали натискати на Європу з південного заходу. Ця сама преса конструює цілі плани майбутньої італійсько-французької кривавої баталії; мобілізує на цьому стелі вісь Берлін-Рим; уводять загальну військову службу в Англії; закуповує тисячі і Америці літаки для Франції, словом — робить усе, щоб сколотити ще більше і так неясне й небезпечне міждержавне положення.

Треба сподіватись асупереч усім тим гімним криканим, що перемога ген. Франка, як не думає віддати нікому ні пали еспанської живої території, уможливить політичну єдинію у Франції та в Італії в напрямі погодження з обосторонніх державних інтересів. У цьому напрямі певтотно працює англійська дипломатія, яка намагається не допустити до захитання рівноваги на Середземному Морі і протидіює захопленню кимнебудь і якоїнебудь частини Іспанії.

Кінєть червоної Іспанії, що його спричинив упадок міліонової червоної кріпости Барселони, прискорить та ускладнить вирішення питання між Францією та Італією. Коли ж Європа забереться італійськими дивізіями, Франція не тільки свого інтересу в тому, щоб робити Італії нещї чи в Дибутї чи в Стеліямі майже односторонньої європейської політики майже односторонньо твердять, що чим скоріше ген. Франко візьме Мадрид, тим швидше зникнуть як лім і як анархістами марева нової світової війни.

Вистрикальце Рекорд, нержавіючі голки і всілякі лікарські інструменти фабричний завод „ГЕЛІОТЕРМ“ Львів, Акадємічна 7 (Будинок Шпиралі)

Комунікат ПАТ-а про варшавські розмови міністра Рібентропа.

ПАТ повідомляє:

В п'ятницю покінчилася візита, яку мін. Рібентроп зложив у 5. роковини польсько-німецького пакту, у відповідь на відвідини мін. Бека в Берліні. При цьому мав він змогу перевести розмови з провідними державними мужами Польщі.

В четвер мін. Рібентроп відбув основну розмову з мін. Беком на тему всіх питань, що торкаються обох держав; крім того обговорили вони міжнародні положення. Розмови, перебігали в широкій атмосфері, відбулися на основі позитив-

ими, що й започаткував договір з 26. січня 1934. року.

Ці розмови виявили одностайність щодо того, що всі теперішні й майбутні питання, які торкаються обох держав, необхідно розв'язувати, шануючи оправдані інтереси обох народів. Візита мін. Рібентропа відбулася в атмосфері приязного порозуміння, а виснади розмов знову виявили, що п'ятилітня співпраця спричинилася до розвитку взаємних між обома державами та в новій ситуації станомить лінійний зв'язок для умиротворення Європи.

Г. П. У.

Г.А. Л.

Від 1. лютого розпочинає
ПОСЕЗОНОВУ ПРОДАЖ
новости жіночі і мужеські
ВИСОРТОВАНІ РЕЧІ

Е. ДУМИН

Л Ї В І В
Коперника 4.

за половину ціни

Карпатська Україна розбудовується.

Під таким наголовком „Вестдйтшер Бео-бахтер“ (Кольонія) з 22. I. 1939 пише:

„Справи в Карпатській Україні поволі вертаються до рівноваги. Державні і краєві уряди працюють уже нормально і трудяться над тим, щоб, відповідно до нових обставин, розбудувати адміністративний апарат. Більша частина чеських урядовців залишилася на своїх посадах. Спочатку поміж чеськими й українськими урядовцями виникали не раз суперечки, але й це припинилось. Чеські урядовці зрозуміли, що при спробі сил вони вийшли б кепсько і тепер вони ставляться до нового режиму зовсім дбально. В чеських колах промову собі шлях переконання, яку важку помилку зробила Прага, тому, що 20 літ вона намагалася пригнобити місцевий український елемент. Російські агітатори, що їх Прага вигодувала, зникли без сліду і з ними і примара русифікації краю, в якому, крім деяких священників з російською орієнтацією, взагалі не було ніяких москалів. Колиж остання спроба русифікації прилучити Карпатську Україну до Мадярщини не вдалася, то спогад про панування русифікації у Хусті робить вражіння лише поганого сну. Великий успіх карпато-українського краєвого уряду той, що і сусідні держави вже більше не можуть заперечувати українського характеру країни. Здається, що також деінде погодилися з фактом автономної Карпатської України, яка своє існування завдячує визнанню засади права народів на самовизначення. В останньому часі озброєні терористичні відділи перестали нападати на карпато-українську територію. В Хусті надійшли, що ці напади вже більше не повторяться. Відомі події біля Мукачова були наче буря, що очистила, і тепер атмосфера стала багато спокійніша та мирніша. Розум переміг пристрасті.

Труднощі робить ще тільки питання комунікації. Транзитовий рух через мадярську територію, що його передбачує присуд віденського арбітражу, мали повернути 9. січня.

Мукачівські події наново припізнали привертання залізничного руху. Тепер дістатися до Хусту — це не така зовсім проста річ. Від Пряшева, останньої словацької залізничної станції, треба погодитися з 10-годинною автобусовою їздою дорогами, що частинно ведуть через гори. Як повернуть залізничний рух, що вже певно довго не потриває, Карпатська Україна знову матиме сполучку з західними країнами республіки. Розмірно легко впоралися з харчевими труднощами. В Карпатській Україні нема вже більше браку харчів. Всюди є достатньо великі запаси, щоб забезпечити ними населення на найближчі місяці.

Найбільші зміни виявляє нова столиця краю, Хуст. Число мешканців міста зростає в американському темпі; за останніми виказами краєвого уряду є його приблизно 30.000. Покинула думку перенести столицю Карпатської України ближче до середини країни. Щодо населення Хуст сьогодні вже багато більший, ніж Ужгород, що його відступили Мадярщині і в якому число населення впало нижче 20.000. З весною почнуть здійснювати широкі будівельні плани. На кінці міста повстане зовсім нова урядова дільниця з численними мешкальними домами для урядовців. Батька плянує будувати великого готелю. Виготовляють новий план порядків і його в нарисах вже тепер можна ствердити. Восени Хуст матиме зовсім змінений вигляд. Подивуварті ревність і захоплення, з якими йдуть тут до праці.

3 польської преси.

Нова Німеччина, польська загранична політика й українська справа.

Розмова міністра Бека з канцлером Гітлером у Бергестгадені викликала багато всяких здогадок, але справжній її зміст і досі перед нами закритий. Саме тому відвідини мін. фон Рібентропа у Варшаві розбудили таке широке зацікавлення: всі чекали від них якогось висноження стрічі у Бергестгадені. Але мабуть і про варшавські балаки не багато суттєвого знає широка публіка, що вже з нетерпеливою чекає заповіданої промови канцлера Гітлера. А тимчасом преса шукає, вивчає, здогадується... Робить підсумки минулого, бавиться всяким гороскопом...

„Політика“ (ч. 1) зробила у передовій статті білих 1938 р. у польській заграничній політиці. Редакція звертає між іншим увагу на відому декларацію Гжибовського — Літвінова.

Велике вражіння викликала в Польщі декларація Гжибовського й Літвінова про те, що пакт неагресії між Польщею і Світами надає обов'язку. Пригадає, що істину правне зобов'язання сформульоване в пакті про ненапад в 1935 р. в нічому не змінило підставової правди, що поділ сьогоднішнього СРСР на кілька держав був би згідний з інтересом Річчипосполитої. Вона означає, що Польща не схильна здобувати Росії силою воюючи з соювіськими арміями. Цього роду кампанія — навіть започаткована спільно з Німеччиною — булаб великою необережністю, бо досить булоб якоїнебудь інтервенції західних великодержав, щоб позбавити новочасних аргументів онові їх важкої перемоги. За те якби сьогоднішні соювіські держави —

що досить ймовірно — підпала розкладові внаслідок анархії, то ясне, що булаб необхідна інтервенція, щоб завести на її теренах стан згідний з польською державною рацією.

Редакція „Політики“ вважає, що згаданої декларації не можна брати за доказ польсько-соювіського зближення.

„Не може лежати в інтересі Польщі те, щоб спиновати якунебудь державу, яка змагає до спору з Росією і таким чином стигати на себе імперіалізм тієї держави. Зближення з Росією могло би бути тільки доказом, що німецький імперіалізм — всупереч очевидності — починає звертатися супроти нас. Зближення з Світами це була би справді вістка Йова і трохи дивуємось тим органам, що заповідь його прийняли з радіощами. Було час, коли могло визначитися, що нова карпато-українська держава іспірована з Берліна почне протипольську пропаганду. Але сьогодні — завдяки рішучому ставовищу нашого уряду — цього роду небезпека мабуть усунена. Тому зближення з Росією видається нам неактуальне“.

Найважливішою подією 1938-го року редакція „Політики“ вважає скріплення Німеччини, яка прилучила до себе коло 10 мільонів людності, поширила свої впливи на Чехію і Словацьчину, осягнула безпосередній контакт з Мадярщиною і Югославією. Дотого ж залім Франції у вересні минулого року ще більше скріпила політичне становище Третього Райху.

„Якби всі ті успіхи — пише „Політика“ — були етапами на шляху до того, щоб Німеччина здобула західні землі Польщі, ми малиб виправдані причини, щоб на це — це етапи на шляху до іншої мети, до державного раціону. Маємо на думці німецько-російський конфлікт і поділ Росії на низку незалежних держав. Не бачимо тут ще раз повторювати, чому уважимо поділ Росії на низку держав за поділ рисну для Польщі. Уважаємо, що в жодному випадку не може бути метою нашої політики не допускати до конфлікту між Німеччиною і Росією. Всякий конфлікт цього роду — це для нас поділ дуже хориз. Уважаємо, що події минулого року і нинішні в середній Європі дуже нагадали хвилину вибуху цього конфлікту, тому події 1938 року вважаємо в суцільній корисні для Польщі“.

НАЙЛІПША

ДАЙМОН

На минулий рік у закордонній політиці Польщі інакше дивиться львівське екс-„Слово Народове“ (ч. 24). Пан (ах) редактор на статтю „Газети Польської“, яка розводила на тему успіхів польської заграничної політики в минулому році, пише:

„Ревеліцією в тих міркуваннях є нове жидане ствердження, що внаслідок того, що Німеччина опанувала Чехословаччину й Мадярщину в минулому році, „закріплення нашого міжнародного становища“... Від трьох місяців польська опінія зі зростаючою турботою стежить за розвитком могутності і влади Райху. Дивиться на безумисну зусиль за польсько-мадярську гравлю, в тривожні змагання Волощина і його артекторів, на опанування гітаризмом Кайпеди і загрозу васалізації Литви, на нову невпевненість положення Данігю... Бачить як сусіди Німеччини тратьть свободу їхніх, як чуються zagrożенні наші союзники. Здає собі справу, що чи Німеччина звернеться проти Румунії й Росії, чи проти Франції, кожний їх наступ, який переможний, узалежнив би Польщу від волі. Це виняткове небезпечне для Польщі й Європи положення дало Німеччині саме опанування Чехословаччини в минулому року. І ось знаходиться якийсь щоденник, що бачить в ній „закріплення нашого міжнародного становища“... Не хочеться просто вірити своїм очам. Бож це помилка, не знати жодної змін політиці польського уряду, який симо боронити мін. Бека перетинати з ним обговорюванням. Зробива їх, і зовсім очевидно Гітлер. Можна тільки здогадуватися, чи політика п. Бека могла ударити той фатальний для нас оборот справ, на нашу думку: могла...“

П. Вельгорський у своїй статті в „Курєрі Віслювському“ нового союзу в „Курєрі Віслювському“ (ч. 24) пише про змагання фашистської Польщі закріпити свої впливи на Балкані і відіграти, що мало б до деякої міри зрівноважити німецьку експансію до Чорного Моря і в країни.

„Якщо місія Італії — пише в Вельгорський — у цій делікатній провідній справі, то це буде великанський крок вперед, який згармонізував би зусиль західних держав в напрямі оборони їхньої важко zagrożеної незалежності. На жаль, док такого успіху змисла би перетворити владу, як поганій кошмар Західної Русі. Всесторонньо безглуздо сподіватися, як держава, яка зовсім не тільки підтримує Берлін, як і більшість міри незгоди між Бухарестом і дапештом. Може бути, що за літ зміниться Мадярщині положення в суцільній території на західних околицях, Румунії“.

справа би рекомпенсувати у формі східного лічильника Закарпатської Русі з залізничним індексом: Ворохта—Ясин—Мармарош—Синь, що мало б теж велику стратегічну вагу для оборонного польсько-румунського союзу.

Очевидно, що шойно устійнення спільної польсько-мадярської границі виводить на денне світло всі закриті нині добродійства тісної співпраці Річчипосполитої з Італією. Проголошений тепер у Римі проект італієсько-югославянсько-мадярського союзу творить би необхідну підмурівку до встановлення нової оборонної системи південно-східної Європи, системи, в якій Італія і Польща були би головними філіарми союзу. Шойно при існуванні такої конструкції „міс" Рим—Берлін здобуде на обох своїх кінцях рівноважні засоби сил і П'ємонте для Італії стане тривкою позитивною партією.

Остеріаский „АБЦ" (ч. 27) у статті п. н. „Як українці віддячилися чехам за автономію" розраховує на те, що в українсько-чеському конфлікті Польща має нагоду здобути симпатії чехів:

„В цьому конфлікті поляки можуть досягнути тільки користі. Чехи відвертаючись від українців мусять звертатися зі своїми симпатіями в сторону польського народу, що спокійно чекає на зміну чеських настроїв до Польщі".

Все те адогали й побожні бажання. Ані одне слово з цього не каже нічого про те, яким шляхом покотиться віз європейської політики в найближчому майбутньому.

Не тримайте безужиточно дома **ДОЛЯРІВ, ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПОЗИЧОК ТА ЦІННИХ ПАПЕРІВ.**

Пересилайте їх в депозит до

ПРОМ-БАНКУ

Львів, ул. Гродзких 1.1. Тел. 292-15 і 200-15.

Зберігайте цінні папери перед крадіжкою, знищенням та довідаєтеся про виграш згідно з річницю записують Вам відсотки.

Вісти з Буковини.

ОБОРОНА КОЛЯДУВАТИ ПО УКРАЇНСЬКИ.

Під час Різдвяних Свят румунська влада заборонила селянській молоді колядувати по українськи. Цього року перший раз колядували лише ученики під проводом учителів і лише румунські коляди. Вся шкільна молодь примушено організована в паравійськовій організації „Бунда Цірі".

ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРИСТВ У 1938. Р.

Крім Чернівців на цілій Буковині й у Басарабії розвивали всі українські культурні й економічні товариства. Але через великі перешкоди, що їх робить військова і цивільна влада, українські товариства не проявляли ніякої діяльності. За весь 1938. рік чернівські

українці дістали дозвіл на 6 театральних вистав. І так Т-во „Міщанський Хор" мало дозвіл на 4 пєси: „Вельможна Пані Кочубейка" — Черкасенка, „Артистка" — Крушельницького, „Св. Микола на селі" та „Чумаки" — К. Карого. Т-во „Жіноча Громада" виставило пєсу для дітей „Цвіт Папороти" і „Св. Микола між дітьми". Читальня ім. Богдана Лепкого на Полевій улиці дістала дозвіл лише на одну виставу „Безталанна". При цьому слід пригадати, що здібним режисерам і артистам українського театру на Буковині, п. п. Іванові Дудичеві, Іванові Дутці та Сидорові Терлецькому, міністерським „указом" заборонено раз на завжди виступати на українській сцені.

Деяку діяльність проявляло т-во „Жіноча Громада", яка опікувалася політичними в'язня-

ми, бідною дітворою та поширювала українські вишивки. „Українська Народня Книгозбірня" придбала всі новини українського книжкового ринку, та випозичала книжки між своїх численних членів. „Миронісиці" опікувалися сиротами і займалися прикрашуванням української парохіяльної церкви. Спортові т-ва „Довбуш" і „Мазепа" змагалися за мистецтво у копальні у рямцях загально-румунського спортивного союзу.

Ось і все. Т-ва „Українська Бесіда", „Міщанська Читальня", „Чорноморе", „Запороже", „Буковинський Кобзар", „Українська Школа" не проявляють ніякої діяльності.

СОЦІАЛІСТИ НА „ФРОНТІ".

Акт засновни тотальної румунської партії „Фронт Національного Відродження" підписало також 5 провідників колишньої соц.-дем. партії. Між ними на чільному місці знаходиться колишній провідник буковинських соціал-демократів Георгій Грігорович, якого українські маси постійно вибирали до австрійського і потім до румунського парламенту. Аж як наші нарозумілись і при доповняльних виборах у 1938. р. вибрали не румунського соціаліста, але кандидата

МОЛОДИМ, ЩО ДОРАСТАЮТЬ разом час до часу працює окремим природної гіркої води Францішка Йосифа, яка має ті примітки, що прочитав плушок, книжки і кров та дає часто у дітвот як теж у хлопців ознамениті висліді. Сипайте вашого лікаря.

Д-р ЕВГЕН ЦЕГЕЛЬСЬКИЙ.

ВІДПІВІДНО МОЛОДОГО КОМПОЗИТОРА.

СТАНІСЛАВ ЛЮДКЕВИЧ.

Можливо ніхто не повірить, що в цьому році знайомому відомому композиторові шістьдесяти його бадьора постать, енергійні рухи і велика діяльність заперечували б таку цифру, якою вона як дата народин не сиділа вже в історії музики.

В житті культурних народів прийняв цього року гарний звичай використовувати деякі з його заслужених діячів для пригадки їх заслуг та заслуг. Рік 1938 був для нашого українського життя роком пошанування праці В. Барвінського, рік 1939 може бути ювілеєм для Станіслава Людкевича.

Історія галицько-українського музичного життя визначить Людкевичеві почесне місце. Він є піонером — першим музиком з Галичини, який поїхав до Львова, щоб працювати в Галичині. І хоч яка дорога була йому до Львова, Лаврівського, Ост. Барвінського чи А. Вахнянина, то всеж Людкевич є тим, хто в нашу музику західно-європейських впливів і вніс нові засоби для піднесення музичної культури в Галичині.

Після цього дуже важко. Треба беззастанно працювати з недоумками, які не розуміють іншої музики. Треба виховувати громадянство, яке потребує цієї музики. Скільки музикантів і композиторів, як часто мусить йти на нещасливу долю, щоб боляй частинно зблизити музику до того, що він вважає за мисливе. На це треба людини, яка себе пожертвувала для добра громадянства. І саме це зробив Станіслав Людкевич.

цінні здібності. Киньмо оком хочби на його хороші твори, а почуємо, що якась сила бе із них, щось нас тягне вперед. Він драматик і то бурхливий. А при цьому у нього викінчена композиційна техніка, що в заокругленій цілості, без зайвого перевантаження, без безрадних місць, дає повну приємність, коли вслухаємося в цікаві, подекуди смілі, гармонічні ходи, плястичну інструментацію і зв'язку мелодію. Недаром чеський музиколог д-р Неедлі в розмові зі мною висловився: „Із ваших композиторів дуже цікавий Станіслав Людкевич. Це небуденна індивідуальність".

Маємо враження, що Людкевич найкраще почуває себе в симфонічній музиці. Його твори камеральні чи скрипкові подумані оркестрально і якби він жив у середовищі музичнім (а таким середовищем не можна на жаль назвати Львова), де мав би на свої послуги добру симфонічну оркестру і оперу, які виконували б його твори, він мав би сьогодні в історії музики значно популярніше ім'я. Та замість шукати такого осередка поза Львовом, йому дорожчою була доля нашої галицької музики і він лишився серед своїх, хоч і не мав змоги виконати своїх задумів.

І тут почалася його піонерська праця, що належить до історії наших музичних і співочих товариств та Вищого Музичного Інституту ім. Лисенка у Львові.

Пригляньмося ходові життя композитора. Станіслав Людкевич родом із Ярославля. Мати його любила музику і співала йому нераз пісні та дрібніші твори. На вищих студіях був Людкевич у Львові і тут вперше його зустрічаємо як заст. диригента (рр. 1899 до 1901), відтак як диригента (1902) Льв. Бояна. Людкевич студіював на університеті філософію (українське), рівночасно учився композиції у Мечислава Солтиса. Музичні студії продовжував у Греденера і Землінського (нім. оперового композитора, учителя Шенберга) у Відні і в Ляйпцігу; рівночасно слухаючи викладів музикознавства

на віденському університеті з уст славного музиколога д-ра Гвідо Адлера і двох інших: Валляшка та Фішера. На університеті досягнув Ст. Людкевич ступінь доктора філософії з діянки музикознавства (р. 1909). Його дисертація, праця про „Тоніалерай", появилася частинно друком у німецькій мові. Вернувшись до Галичини, став він учителем в українській гімназії у Перемишлі, відтак у Львові.

Окрім композиторської діяльності, що мусіла здебільша пристосуватись до вузьких рамок українсько-галицького музичного життя (хор і сольоспів) і лише час до часу забігала твором більшого формату, розвинув Людкевич працю педагогічну. Численні статті і рецензії, розкинені по часописах і журналах, мали на меті виховати громадянство музично, збільшити його знання і поглибити зацікавлення музикою. З другої сторони праця у Вищому Музичному Інституті ім. Лисенка у Львові була присвячена молоді. Ім'я Людкевича в історії галицької музики тісно зв'язане зі згаданим Інститутом.

В р. 1910 почав Людкевич викладати теоретичні предмети в Інституті і тоді вибрали його теж директором школи.

Під час війни Людкевич був у чинній службі австр. армії як поручник. В 1915 р. дістався в полон і перебував на Сибірі, де працював на життя строєнням фортепіанів. Тимчасом у Львові віддано ведення Інституту в руки молодого музиканта В. Барвінського. По повероті д-ра Людкевича оба композитори працювали при управі Інституту. Розанток Інституту пішов у напрямі творення філій у краю (Стрий, Станіславів, Перемишль). Треба було людини, яка переводила б контролю у всіх школах. І це почесне місце взяв д-р Станіслав Людкевич, перший інспектор усіх Музичних Інститутів ім. Лисенка у Галичині. Цей уряд він виконує від 1926 р. по сьогоднішній день. Він докладно ознайомлений із музичним життям краю, знає усіх наших музик, наші обставини і можливості.

Д-р Бреттшнайдер

лікар дитячих недуг
вул. КОЛОНТАЯ 7. ТЕЛ. 213-02.

Української Національної Партії, то Грігорівич покинув Буковину і на постійне осів у Бухаресті.

Одним із перших вписався до „Фронту“ колишній соц.-дем. посол Сторожинецький Юрій Янич.

УКРАЇНКА В РУМУНСЬКІЙ ПРЕСІ.

Румунські денники в Чернівцях „Галаз Буковіне“ та новостворений „Сучава“ постійно пегують українців. Вони постійно уживають лише назви „рутени“, „малороси“. Писать „рутени на Україні“, „румунські рутени“ і т. п.

Зате майже вся бухарестська преса намагається бути об'єктивною. Всі великі щоденники приносять постійно вісті та багатий політичний матеріал про українську справу. Орган влади „Романія“ і „Люмеа Романеаска“ істаті об'єктивні репортажі власних кореспондентів у Хустрі „Курентуа“ присвятив поворобу передову статтю Україні. Обговорюючи українські змагання, приходять до висновку, що 1939 рік перейде під знаком масового поширення українського самостійницького руху. Цей самий „Курентуа“ у числі з 9. І. помістив переклад обширної розвідки з німецького журналу „Геополітік“, п. н. „Політичне майбутнє Карпатської України“. До своїх статей і вістей румунські часописи авичайно додають етнографічну карту українців в Європі. В. Цецині.

Пані, Панове — найкращі осінні зимові Новини сезону в нововідкритім відділі фірми

МОДНІ ТЕКСТИЛІЯ — ЯН ВАЛЛЯХ І СИН

Львів, Площа Галицька 14, тел. 269-82.

Матеріали мундуркові.

Ціни безконкурентніні.

„Дистансуємо українців на всіх лініях“...

Великий вілчит про українську справу у Варшаві. — Д-р Козловський стверджує занепад українства у Сх. Галичині. — Польські перемогли й український песимізм. — 400 нових „домів людських“!

(Власна кореспонденція.)

Варшава, 25. січня 1939.

Цей черговий протиукраїнський вілчит у Варшаві слід уважати переломовим в історії усіх гостинних виступів львівських польських прелегентів на варшавському терені. Звіт з того прешікавого й особливого для нас, українців, повчального вілчиту попередимо короткою власною інформацією загальноного характеру: 23. січня ц. р. „Т-во Розвою Східних Земель“ склало на руки прем'єра ген. Складковського меморіал з постулатами польського населення Галичини. Меморіал д. сильно підкреслює шкідливість атмосфери, що повстала довкола т. зв. „справи Сх. Галичини“. Автори меморіалу домагаються від уряду „послідовної

діяльності в напрямі зміцнювання польських позицій у Сх. Галичині, що й розпорозить усі прояви нездорового дефетизму і д. шкідливу схильність вірити у безпідставні чутки“.

Як довідуюся, проти редакції меморіалу виступив голова ради „ТРСЗ“ сенатор Пристор, але за нею оповідалися всі варшавські впливові поляки-галичани, що рішили довести до уладу тижневик „Зспул“, якому не можуть забути його заклик до галицьких поляків, щоб виреклися дефетизму, поавстрійського бюрократизму і сніпого шовінізму.

Не треба додавати, що ініціатором згаданого меморіалу був львівський СПЮС, який — як можна зауважити — починає змінити тактику своїх виступів у Варшаві, висуваючи замість шовіністичних гасел протиукраїнської офензиви нові гасла — боротьби з польським дефетизмом на південному сході, алієно бербо — корегує сам себе.

Першим прилюдно-пропагандним виступом СПОС-у на основах нової тактики був власне вчорашній вілчит д-ра Казимира Козловського, начальника сільського відділу СПОС-у. Вілчит організувало Коло Львовян при „Т-ві Розвою Східних Земель“. Зміст вілчиту, особа прелегента, його висновки і прешікаві спостереження на нашу тему — заслуговують на ширше обговорення.

ВСТУП КОНТРОЛЮЮТЬ.

В салях Т-ва Урядовців Б. Г. К., де відбувається вілчит — великий рух. Публики к. 200 осіб. Переважають львовяни, варшавян д. мало. При вході контрола, вступ платний по 50 сот. за білет. У перших рядах крісел засідають високі урядовці, є також кількох старшин і багато гарних жінок. Настрій урочистий.

Вілчит д-ра Козловського попереджує промова другого заст. голови „Кола“, що привітавши прелегента, відчитав щось у роді експозе про те, яка повинна бути польська політика супроти українців і Карпатської України. У цій читаній промові були такі речення, а наведення яких відразу, щоб не було зайвого клопоту цензурі — резигнуємо.

ПРЕЛЕГЕНТ — ОПТИМІСТ.

Д-р Козловський виголосив капітальний реферат на господарсько-політичні теми, назвавши його символично-синтетично: „Земля і варіа у Сх. Галичині“. Теми й висновки прелегента — предікаві. На жаль, вони не були призначені для преси, потупати було і незручно і не випадало, а найкраща мнемотехніка не в силі задержати в пам'яті всього, що почуло вухо, тим більше, що виклад був наизначений цифрами і статистиками.

Зреферувемо те, що вдалось запам'ятати. Д-р Козловський обговорив ролю „Малопольського Т-ва Рольнічого“ і порівняв її з діяль-

Що писала „Полі“ 30 років тому.

Вікторія, 29. січня 1939.

„ПОСОБІЯ“.

Читасмо в журналі „Петербурське Славянське Благотеритальне Товариство“ подсе до відом, що воно за 20-літній час свого існування надрукувало білих пособіи в різних видах у загальній сумі 1,000,000 руб. 48 коп. Кілько з того було „білих галичан“ — не знати.

„СОЮЗ ІТАЛІЇ З НІМЕЧЧИНОЮ — ЦЕ ЗАПОРУКА МИРА“.

„Рим, 29. січня. У престольній промові папи Бенедикта XIV. про мир спертій тільки на збр, якби уряд не дбав про зброю і морський синк, то був би зрадним блятицином. Союз Італії з Німеччиною ціла Європа бачає. Той мир, мої панове, буде тривати“.

„БАГАТЕ ДЖЕРЕЛО НАФТИ“

вибухло в селі Майдані, кілька миль від Станіславова в шибі „Ванда“ Ст. Янушевського. Як повідомляє „Кур'єр Стан.“ ропа бухнула з такою силою, що першим рури витекло кільканацять бочок від тисного напору газів зі споду“.

стію українського „Сільського Господаря“. „Сільський Госп.“ — на думку прелегента — єдиний аполітична українська економічна організація, з якою можна і треба працювати. Полки жуть мати до „С. Г.“ довіри.

Українського селянина можна легко перетягнути до польських господарських організацій, треба їх тільки краще поставити. Українська кооперативна не така страшна, як її українці рекламують. Взагалі українська промисловість — на думку прелегента — переборщує у силі і цифрах, на ділі серед українців знають гроші і вони самі про це знають. Українські купці-приватники купують часто потайки у польських туртіяках, хоч — що правда — робить це переважно ті, яких викликали з української кооператива за зловживання. Зловживання туртіяки ніколи не видають прокураторові (?).

Товариство Школи Людовей (ТШЛ) порівнює прелегент з „Рідною Школою“ і „Простотою“. Ці обі українські організації — на думку прелегента — крім легальної ведуть також конспіровану (!) акцію, а „Рідна Школа“ виштерором (?) вимушує грошові склади від членів. Реактивований „Союз Українок“ під кермою п. Мілевича Рудницького веде — не снітеся! — боротьбу з „Дружиною Княгині Ольги“, і цю боротьбу слід польській стороні ширше стати на свій спосіб.

„Маслосоюз“ підупадає тому, що в його працюють інтелігенти, які мають ще інші професії (які?). Провідники польського господарства — прості селяни (?), але всецільо віддають роботу. „Центросоюз“ і „Народна Торговля“ роблять великі обороти, але і з ними можна успіхом конкурувати.

Дуже важка для польської державної поліції справа парцеляції і комасції. Прелегент і гостро критикує теперішній парцеляційний спіх. Як так буде далі, то за кілька років м черпається весь запас землі, призначеної для парцеляції між поляків. Українці ріжним способом вкручуються поміж парцелянтів. Б. в. таних — 3 відсотки.

Акція в справі шляхти загрозливої д. нецільна. Треба перш за все будувати „домові“. В цьому році збудують їх ще 400.

ВРАЖІННЯ.

На жаль — без помічі олівця голі бачи неспам'ятати. Треба об'єктивно підрозглянути д-ра Козловського не ажиквав на нашу адресу і півтетів зі славянки Габсбургів, Домові. Река Глобонський чи Вагнерів. А чому так було? вивисилося на кімці, коли прелегент, щоб не провадити свій оптимізм, признався, що він не галичанин. Така заява значно спокійно чарувала.

ЧИТАЮТЬ „ДІЛО“.

Закінчивши оцей цікавий вечір вілчитим у перекладі рідняної статті реж. Г. Г. чуча і „Станіславської атмосфери“ в „Діло“ На думку прелегента довгий реалізм єдиний песимізм другої відповідало правді польської на перематі на всіх лініях. Полки жуть використати український песимізм. Уряд сніть дати полкам Сх. Галичини підтримку. Опаска для прелегента було мало.

Прилюдна збірка на Рідну Школу від 22. січня ц. р. неможлива. Олівце не в школярів самоочинно переслати д-ра на Рідній Школі у Львові, вул. Сікестрська 4.

Перемисль, 21. січня 1939.

[illegible]

ЗАПІР ЗАТРОЮЄ ОРГАНІЗМ

ОРИГІНАЛЬНИЙ

"DRASTIN-LUBELSKI"

ПРОЧИЩУЮЧА ЧОКОЛЯДА

ДЛЯ ДОРОСЛИХ І ДІТЕЙ
ДІЛАЄ УСПІШНО
І ЛАГІДНО.В поодиножних коробках
в папосом „Drastin Lubelski“.ЦІНА
13 сот.Після здобуття Барсельони
національні війська машерують у Піриней.

Командат національного командування по-
казав: Барсельона здобута. Національні вій-
ська йдуть далі вперед на вітинку Піриней.
Війська арагонської армії зовсім знищили во-
тинку. На середньому відтинку армія Местрація
зробила місто Сан Вісента де Кастеллет. У три-
кутнику Майреса—Ігальос—Тарраса перетя-
тох відвороту червоним. На цьому трикутнику
простою 300 кв. кілометрів, окруженому
військами, ехороняться недобитки червоної
армії.

У форті Монтуїч увільнено 1.200 в'язнів.
300 червоних попали в полон.

ОДИНКА СУТИЧКА НА ВУЛИЦЯХ БАРСЕ-
ЛЬОНИ.

При обладуванні Барсельони діяло лиш
одного збройного з'єднання. Панцирний відділ
виродилого корпусу стріляє 4 червоні повзи та
1 танк. Два червоні повзи обстріляно
і знищено, інші втікли. Морські очистили бар-
селонську пристань з міл.

ЛЯРГО КАВАЛЛЕРО, ДЕЛЬ ВАЙО ТА АЗАНЯ
НА ФРАНЦУСЬКІЙ ТЕРИТОРІЇ.

Міністр закордонних справ червоного уря-
ду дель Вайо перейшов кордон та пішов до
еспанського консульства в Перпін'ї, де вже
Лярго Кавалеро.

Як говорять, през. Азаня перебуває в Бу-
лю, у віллі свого кривика.

Червоний уряд відбув засідання на замку у
Фігерас та розглянув справу транспорту утіка-
чів до Франції.

ГЕНЕРАЛ ФРАНКО ПЕРЕВЕДЕ БЛЮКАДУ
ЧЕРВОНОЇ ЕСПАНІЇ

Як подає преса, в Римі міркують, що наці-
ональне командування змусить червону Еспа-
нію до капітуляції голодом. Він переведе гостру
блокаду побереж решти червоної Еспанії, у-
живаючи підводної та надводної флотії, яка
має дуже догідну базу на Мальорці.

— о —

УКРАЇНСЬКА ФАБРИКА

„ТЕКСТИЛЬ“

В ПЕРЕМИШЛІ,
ВУЛ. ЛУКАСІНСЬКОГО 8

виробляє:

ВОВНЯНІ МАТЕРІАЛИ-САМОТКАНИ І НАЙПРІЖНОРОДНІШІ ПОЛОТНА ДО ВИШИВАННЯ.

Німеччина не висилає делегації
на торговельні переговори зі ССР.

Хвіс повідомляє:

Повіслюк німецького міністерства го-
сподарства енергійно адементував поголоски, не-
соби в найближчому часі мала вийти до Мо-
скової делегації на торговельні переговори у
проті договору. У найближчому часі до ССР

не виїде ніяка німецька делегація, навіть при-
ватна.

Зате виїде туди небавом представник тор-
говельного відділу міністерства, щоб обговори-
ти актуальні питання у зв'язку з товарообміном.
Іде виключно проо питання, які вже обговорено
давніше.

Здоровий об'яв.

ІХ. виказ.

Крім постійних місячних датків зложив
дальше самостійно з нагоди Різдва Христового
на коауду Рідній Школі (в золотих) отці Вп.:
Кружок Р. Ш. Диків 6, Т-во „Лут“ Назавіаів 5,
Український Кооперативний Банк Перемишляни
25, гр.-кат. уряд парох. Богаткімці 100, Посуль-
ко Василь, Вербів (Підгайці) 2.65, гр.-кат. церк-
ва Вишнівчик 13.91, гр.-кат. церква Гайворонка
16.26, читальня „Просвіти“ Мужилів 10, Кружок
Р. Ш. Забіре 10, гр.-кат. церква Корчин х. Угнова
7, Останчук О. Д. Вовнів 3, кредитова кооп.
„Єдність Чесники 10, Пийшкевич Йосиф Колба-
євичі 5, Колодівчик Олександр Опарівка 8, чи-
тальня „Просвіти“ Блажів Самбірський 5, цер-
ковний хор Хлібів біля Скалату 5, гр.-кат. уряд
парох. Колодівка (Скалат) 8, о. Прокопович
Іван Лежанивка 10, читальня „Просвіти“ Келихів
4, Вишнівчук Юрко від хору Княже 6, Святиня
20, о. Тимчишин Євген Войславичі 2.30, кооп.
„Згода“ Каліше 1.50, гр.-кат. уряд парох. Тейса-
рів 10, Кружок Р. Ш. Клебанівка (Збараж) 46.50,
Верхояк Гринь і Кулик Дмитро (коляда) По-
лонна 8.70, Пов. Союз Кружків Р. Ш. Теревовля
(а політу) 200, Українбанк Тернопіль 30, Пов.
Союз Кружків Р. Ш. Тернопіль 400, о. Топорів-
ський Микола Острів (Ярослав) 5, читальня
„Просвіти“ Вилева (Ярослав) 5, кооп. Ярослав
10, д-р Заричий Любомир Луцьк 5, Лещук Ми-
кола Шпиколоси 1, Лабій Ярослав і Олена Вла-
шова 5, Кізь Б. Врубліна 1, Сельський Роман
Грулявонка 34.50, д-р Боголюк Микола Катови-
ці 25, Кульчицький Омелян Кушків 2.50, Кутин-
ська Агафія (в іл затопенців) Луків 11, Марія І
Василь Мелени Млуні 5, Косиш Олександр По-
знян 10, Ярослав і Слава Кирчів Седльце 5,
Байдунчик Іван Вроцішев 10, Дула Ланіло Висо-
ва к Горлиць 5.63, церковне братство Задарів 10,
Спас Микола Монтлюков (Франція) 51.65, інж.
Попович Степан Радосць 6, Варшави 5, Шуль-
Посиф Вороблик Шляхотський 2, о. Вілнський
Леонтій Карлів 32.87, гр.-кат. церква Видиня
39.88, Українська Євангеліська Реформована
Громада Косів 5. (Продовження буде).

— о —

ЮГОСЛАВІЙСЬКИЙ РЕГЕНТ ІДЕ ДО ІТАЛІЇ.

Як подають із Білгороду, регент кн. Павло
зложить цієї весни візиту у Римі

— о —

МІНІСТРИ ХВАЛЬКОВСЬКИЙ І СИРОВИД
ІДУТЬ ДО БЕРЛІНА?

Як говорять у Празі, з початком лютого
приїде до Берліна мін. Хвальковський з мін. Си-
ровим, щоб продовжувати розмови, які почав
цього місяця.

І ЧАСТІН.

Поверот Дон Кіхота.

(Докічення).

ІХ. Гальо! Говорить Сальянка!

Клепачівка нашого уряду увизила 15.
і в найближчому анархо-комуністичного комі-
тету Сан Паула під замітом діяння на шкоду
народу. Маркіза Дон Кіхота піддано
найжорсткішій обсервації, бо виявляв прояви несор-
ядності. Його підчас перевозу обидвох ви-
судили до концетраційного табору, вони
попали до в'язні. Санча Паулу застрілено, Дон
Кіхот вдалося вб'їти. Хто перекопить його,
той зароду. Яке про добро народу і дер-
жаві Іспанії!

IV.

Однісітер адмукував із дерев перші жов-
ті листя. Дові з них атіган просто на невелич-
кій і спалювали мов бенгальські вогни-
ки.

Тоді Дон Кіхот побачив якусь темну по-
стать, як опалає у його сторону. Миттю
взяв свою грані і сповнаш револьвер мет-
нув і вгору. Постать наблизилась, стала
вперед і ухило докрути.

— Дівчино прекрасна, кого ти тут шука-
єш? — запитав глибоко хрип.

— Я Дон Кіхоте коханий! — відповіла ок-
рава.

— Як довго вийде висока постать обгере-
на і як довго вийде темними заростом, а очі
як у вівця?

3

— Як-же ти змінився, Дон Кіхоте! — промо-
вила дівчина, дотикаючи рукою його одєжі. Ви-
сока постать показала білі зуби мов вовк:

— Ти теж змінилась Дульчінеє... Пощо зно-
ву заміняєш ти шовкову сукню на циганську
спідничку й хустину?

— Я вже багато-багато днів шукаю тебе, Я-
кийсь інстинкт завів мене сюди.

— Не добре дати вести себе інстинктам —
рек Дон Кіхот.

Пішли лісом.

— А може ти голодна? — спиталася висока
постать дівчини.

— Осьтут моя землянка.

— Тут? — усміхнулася дівчина. — Як тут гар-
но і романтично! Я ці сторони трохи знаю...

Дон Кіхот поглянув допитливо. Розпалював
багаття: збирав оподалік віща. Повернув голо-
вою — дівчина зникла. Очі блансули сталаю.

Два скоки тигра й цілою силою відштовхну-
в еспаку від високого дерева. З його чорної дуп-
лини випало радієє слухальце. Дівчина неспин-
но усміхалась. Висока постать опанувалась і під-
ступила до неї.

— Послухай сам. — сказала дівчина.

Дон Кіхот узяв слухальце.

— Увага, увага! Н. Б. 70-413. Вертатись не-
гайно! Увага...

Висока постать замінювалась у камінь. Очі
глядали вдалі.

— Тайна поліція кличе... — усміхнулася гір-
ко еспанка.

Каміня статуя відізналась:

— „Кармен Об"! Ти не відрідеш звідси і не
помиш своїх скоріше, аж я і моя радієста-
ція зникнемо. Бо інакше одне з нас згине.

— Що ти Дон Кіхоте вернеш? Як ти мене
гарно називаєш!

— „Кармен Об". Під тим гаслом записана в
актах IV Б. відділу генерального штабу короля
Італії та цісаря Етіопії одна із найдідбишних а-
генток. Тепер перебуває вона в лісах гір Грана-
делля... — відривалися слова від каміної статуї
мов удари молота. — Вона гарна й перфідна, як
люди полудня...

Дівчина схвилювано заперечувала:

— Це непорозуміння!

— Ні, дорога Дульчінеє! Тому два роки ма
зустрілись були над озером Тана. Яке у тебе бу-
ло чоколадове тіло, які очі дочки джерела Нілю!

Дівчина гордо відкинула голову азал:

— Який ти, Дон Кіхоте, дотепний! Вагага!
тайна поліція може бути горда з тебе! Вчора ти
міг бути небіжцем негуса в Адіс-Абебі, сьогодні
лицарським Дон Кіхотом; завтра можна буде
тебе стрінути як Алі-Бабу в Багдаді чи косямо-
го самурая в Шангаї... Я пізнала тебе зразу. Але
відходжу. Чувеш? Відходжу переможена, бо... —
тут її очі затемнилися, а на чоло виступили кра-
плини поту — ...бо — люблю тебе!

Листя дерев від подувом вітру шуміли шес-
стко. Далеко, над синіми Піренейми сталеві ті-
лі-літки черкали своїми крилами сонце.

Тоді каміня статуя підступила до циганки
і взяла її в рамена. Дон Кіхот відчував, як запа-
дається у проваали середньовічний лицар, а з
його жила влізається гарячим струмом серед-
земно-морська кров.

Із чорного дула високого дерева хавкові-
ло слухальце: — Увага, увага! Н. Б. 70-413!
Вертатись негайно! Н. Б. 70-...

Угорі помаранчеве або розгорталося, як
попур.

Чехословаччина не приступає до протикомуністичного пакту.

ПОЗИЧКА ДЛЯ ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ.

Совітський посол у Празі Александрович висловив до Москви, щоб з'ясувати на Кремль стан теперішніх чехословачко-совітських відносин. Як кажуть у добре інформованих колах, у тому рефераті посол Александрович підкреслює, що покищо не заходять зазначені лінії у відносинах між обома урядами. У прасі урядових колах диван Александровичу бачилося до розуміння, що покищо нема про те мови, щоб Чехословаччина приступила до протикомуністичного пакту, тим більше про анудовання совітсько-чеської угоди. Навіть Александрович має при цій нагоді підкреслити, що доктором лояльності відношення чехословачького уряду до Москви є факт, що так довго працює товариство приятелів СССР та товариство культурної і господарської співпраці з СССР. Крім того віддають у Празі місячник „Прага—Москва“.

В Лондоні підписали в п'ятницю 27. п. м. угоду між чехословачьким, британським та французьким урядами у справі позички для Чехословаччини. Британський уряд дає Празі 4 мільйони фунтів стерлінгів крім 10 мільйонів призначених уже давніше. Ці 4 мільйони будуть призначені на одбуття закордонних витрат для чехословачьких утікачів. Французький уряд зобов'язується від себе до сплати відсотків від чехословачької позички злітаної у Франції, номінальної вартості 700 мільйонів франків. Загальна сума французько-англійської позички для Чехословаччини дає 16 мільйонів фунтів стерлінгів.

Фінансові кола догадуються, що розмови про позичку на господарські й інвестиційні цілі дасться сконкретизувати щойно тоді, коли лондонський Сіті вдасться в'ясувати остаточні задуми урядового уряду у справі розв'язки життєвого питання.

На тій дорозі — закінчив свою промову лехицький — хочу врити, будемо мати й надалі.

Промовляв, що торкався української справи відповідав сен. Творидла, який відповів, що сьогодні на схід дивиться ця Європа. Українська проблема на сході Європи шпальти всіх європейських часописів. Там справою займаються сьогодні всі, як справою, що майже напівла до виконання. Не інтересує ж інспірації з Берліна щодо сходу є. м. м. м. А я хотів би — каже сен. Творидла — щоб тих інспірацій не було, ні з Лондону, ні з Парижа, ні з Москви, щоб вони були з України.

Ріжним промовляв на комісії відомств міністр внутрішніх справ прем'єр Складковський, який теж між іншим промові сен. Творидла присвятив частину своєї промови. Цей уступ промови прем'єра наводимо за ПАТ-ом цілості:

„Кілька слів у відповідь п. сен. Творидла. Пане сенаторе, те, що ви замітили, що справа змалює таку і таку кооперативу, що якісь місцевості вибиває хтось шибки і т. д. і т. д. таке трапляється і на інших теренах Польщі. Староста десь замикає кооперативу, десь знову люди побіглися, буває, що люди поїхали на весілля і є навіть раніше, але якщо це національне населення, то ніхто тим не займається. Якщо це мішане населення, то в раз роздувають таку справу. А діється то тому, що маємо деяке взаємне співробітництво, яке треба найшвидше звільнити, щоб той спосіб не насвітлювати справу.“

Як воно було в Залізничках? Пане сенаторе, подаєте тут єдиний, відокремлений факт. І відійшло не всього прихильно стрічки. Як відділ КОП-у так прийняють, що до справи вийшов хлоп із вилами, то деінде такого не па були б розсікли. Цього в нас не було. І справу поладнано в можливий спосіб, справи віддали до суду. Отже беріть ті справи так, як вони були й не роздувайте їх. Напр. в одній інтерв'ю написано з обуренням „дрібні багнетом спину“. Якщо на весілля люди поїхали і кров полетіла, ніхто тим не займається, а тут „пробили багнетом спину“ і т. д. роблять велику політичну справу. Як ви бачите собі нормалізації. Приймаю це й яву найкраще. Зі свого боку постарайтесь, щоб все було переведене адміністрацією на землю, щоб ми могли втримати там істотності й підставу, щоб львівські громадяни вважалися добре. Цю справу можна дещо поправити, нема великих труднощів.“

Промова мін. Чакі-Я.

Мадярський міністр закордонних справ граф Чакі-Я. вівгозвів у п'ятницю в кабінеті закордонних справ довшу промову, присвячену міжнародній ситуації та закордонній політиці Мадярщини. В першу чергу мін. Чакі-Я. згадав свою недавню поїздку до Берліна, маючи при тому повну односторонність польської політики із позитивною партією сен. Берліна. Також і відвідини італійського міністра Чяна в Будапешті виявили, що між обома державами панує повна односторонність у справі, що їх обговорювали. Політичні відносини Польщею залишилися теж невдоволені, як вони були давніше. При цій нагоді мін. Чакі-Я. опрокинув поголоски деяких європейських чинників, які розпускали фантастичні слухи, мовляв Мадярщина намагався створити з Польщею протипольський блок у відношенні до Чехословаччини висловив мін. Чакі-Я. про ліквідації недавнього мучачиського інциденту, той інцидент буде останнім між цими державами та що взаємовідносини з Польщею йкнайкраще.

Мін. Чакі-Я. заповів, що Мадярщина прагне у найближчому часі до протикомуністичного пакту, одначе перешкоди ще нема, як поладнати деякі технічні справи.

МІСІЯ ДО БЕРЛІНА?

ПРАГА. Агенція Агаса повідомляє, що мін. Освободення приносить вістку, що мін. домії прем'єра Волошана відішлють у найближчому часі до Берліна. Місія його буде невідомою, але в урядових колах вважають, що мін. приїде з великою місією.

34 ТИСЯЧ ВБИТИХ У ЦІСІ.

На підставі лоринських обчислень в'ясується, що кількість жертв страшенного голоду в Цісї сягає 34.000 убитих та 50.000 ранених.

Міністр Рібентроп відіхав до Берліна.

ЗАЯВА МІН. РІБЕНТРОПА ДЛЯ НІМЕЦЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ.

В п'ятницю, 27. п. м. німецький міністр закордонних справ фон Рібентроп відіхав у год. 13. до Берліна. Мін. Рібентроп проїхав на лінійці мін. Бек із жінкою, відомістю Шембек, президент Варшави та інші польські достоянники, німецький посол у Варшаві і представники німецької компанії.

ДНБ повідомляє, що міністр Рібентроп прийняв у п'ятницю перед полуднем представників німецької преси, яким заявив, що він задоволений із ходу відвідин у Варшаві та з вислідів приязної та щирої виними думок, що він їх має змогу перевести при цій нагоді з провідними польськими колами.

Катальонія влучена до Еспанії.

Командант військовий національної еспанської армії підписав декрет, який повинен вже на мурах Барселони, яким місто та цілу звільнену від червоних територію влучено до Еспанії. Цей декрет та декрети, які появилися по

18. липня 1936 р. стратили свою важність. Той декрет генерала наказує теж віддати до 24 год. уся зброю, вартісні папери та готівку, яка не є легальною власністю.

Українська дискусія в сенаті.

Засідання бюджетової комісії сенату в п'ятницю присвячене було справам міністерства внутрішніх справ. На цьому засіданні багато уваги присвячено польській сенатори та міністр внутрішніх справ прем'єр Складковський українським питанням з нагоди промови сен. Творидла.

Сен. Творидла говорив про українську проблему, заявляючи, що Українська Парламентарна Репрезентація бажає, щоб Польща була Племінством для українського народу, щоб вона була для нього моральною атривційною силою. Хочемо — каже промовець — щоб польська державна політика була односторонньою з українською. Крім того сен. Творидла висловив у своїй промові бажання доклати, відтак нарікав на протипольські вислови та на поведінку адміністраційної влади.

Із промовою сен. Творидла полемізував сен. Пульварович, який каже, що поляки повинні закласти сен. Творидла із акцентом до згідного співжиття та із зацікавленням лояльності супроти держави прийняти з найвищим задоволенням і мовою було б над тою затримати не дискутувати, щоб не факт, що таких заяв представників українського населення на парламентарному терені можна вже було багато почути. Та ми переконані — говорить сен. Пульварович — що хоч на мою думку особиста заява сен. Творидла доволі щира, то ми не говоримо тут у парламенті, інше в терені. Якщо пан сенатор — говорить далі сен. Пульварович — просить прем'єра про оборону громади української народності, то ми теж просимо про оборону польського населення перед терором, що панує там зараз. Заявив сен. Творидла щодо паніфікації збуває сен. Пульварович заявою, що він не уявляє собі, щоб поляки, тим більше молодий поляк, чи польський воєнний (а оригінал: руський) зневажали державні звичаї. Своєю промовою закінчив сен. Пульварович запитом сьєргованим до прем'єра Складковського, чи не було б вказане створити на терені південно-східних воєністів уряд цивільного стану, щоб таким чином не допустити до численних фактів фальшування українськими свідченнями прізвиськом.

Також і сен. Семкович протестував проти заяв сен. Творидла, що українське населення

південно-східних воєністів терпить якісь кривди через здогадки (жехоме) акти самоволи та виступи населення при повній пасивності адміністраційних чинників. Промовець знову повторив старі закиди, що мовляв українці видигають тільки здогадки промахи з польського боку, зате промовують причини, яких наслідком є нечисленні відплатні події, що їх викликають переступлення останніх меж терпеливості. Поляки південно-східних земель — говорив далі промовець — відносно зрозуміли, що як і давніше зброєю та пролітою кров'ю рішення про польськість тієї землі, так теж і тепер мусять вони сповнити свій обов'язок, організуючи польську політичну й суспільну працю, розбуджуючи свідомість серед співгромадян, що Польща є відвічним пам'ятком тієї землі і що з тієї супрематії ніколи не зречеться. Вибачте мені, пане сенаторе — говорив далі сен. Семкович — що ваші щирі слова викликають у нас південно-східних поляків враження співу сирен і тому теж вони, не зв'язуючи на вашу щирі інтенцію, не зможуть прислати нашої уваги.

Промовою сен. Творидла займався теж сен. Лехицький, який заявив, що він вірить у замишлявання сен. Творидла про змагання частини українського народу відноситися лояльно до польської держави, але якщо українці говорять про конвекцію співжиття з Польщею та односторонню демократію, щоб Польща підходила до справи України в такій скіль, в якій українці намагалися її здійснити 18 літ тому, то такіх поступат зовсім анеральний. З такого постулату мусять українці під теперішню пору презентувати. Поляки зисовують собі з того справу, що частини українців у трьох південно-східних воєністах шукає політичних інспірацій зі заходу, частини українського громадянства на Волині шукає тієї інспірації зі сходу. На закінчення своєї промови висловлює сен. Лехицький глибоке переконання, що не зважаючи на обосторожні великі труднощі, не зважаючи на те, що зміна політичного становища не була й не могла бути для українців легка, як вона не була теж легка і для поляків, які почувалися до повної і беззаперечної відповідальності за цілість польської держави, то всеж перебути за минулих 20 літ дорога є шляхом, який веде до зближення

Франція збільшила армію на 80 000.

Французький уряд збільшив армію на 80.000 людей, покликаючи під зброю на квітень рекрутів, які мали почати свою службу в жовтні.

Після наради прем'єра зі шефами трьох генеральних штабів (армії, моринарки та авіації) покликали під зброю хеміків та студентів медицини.

НІМЕЦЬКО-ІТАЛІЙСЬКИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ДОГОВІР?

Німеччина вислала дві дивізії до Лівії?

Як твердять у британських дипломатичних колах, Німеччина заключила з Італією тісний військовий договір, яким зобов'язалася до помочі на випадок франко-італійського конфлікту. Не зважаючи на німецькі заперечення, британська преса твердить, що Німеччина вислала дві дивізії до Лівії, де ще давніше зосередила чимало артилерії.

ФРАНЦУЗЬКИЙ СУД ЗАСУДИВ СЕКРЕТАРЯ ІТАЛІЙСЬКОГО КОНСУЛЯТУ.

„Коррієре делла Серра“ гостро критикує вирок французького суду, який покарав 1-місячною в'язницею секретаря італійського консульства в Нанті, Петра Гарніяні; є це, мовляв, вислів неприязні до Італії. Гарніяні не виробив собі дозволу на дальший побут у Франції, коли його віза стала неважна.

ПРОТИФРАНЦУЗЬКІ ДЕМОНСТРАЦІЇ В РИМІ ТА ПРОТИІТАЛІЙСЬКІ В ПАРИЖІ.

Як це ми вчора згадували, після маніфестації з нагоди злобуття Барсело́ни у Римі відбулися протифранцузькі демонстрації.

100-тисячна юрба кричала: „Савоя, Ніца, Корсика, Туніс, Джібуті!“ Студенти кинули охлю: „Ідемо на Парижі!“

Французькі студенти уладили протиіталійську демонстрацію перед італійською амбасадой, але поліція розігнала їх.

НОВИНКИ

НЕДІЛЯ

От. ст. 16. січня 1939.

Неділя Митаря і Фармоя. Поттє.

Лит. Нед. 4. по 3 Короля. Францішка

Освіт: схід — 7.04, захід — 16.11.

Місця: схід — 11.10, захід — 1.33.

Вітра: 30. січня. Помешілок.

От. ст. 17. січня 1939.

І Ангелія Вод. при.

Лит. Мартинка дік.

Освіт: схід — 7.02, захід — 16.13.

Місця: схід — 11.52, захід — 2.42.

Помешілок: 31. січня. Вікторок.

От. ст. 18. січня 1939.

Ангелія і Кур.

Лит. Петра Н.

Освіт: схід — 7.01, захід — 16.14.

Місця: схід — 12.45, захід — 3.47.

— Курси косметичні Сави Добрянської Львів, Кошицького 15 а. Школа професійна затвердила кураторію під управою лікаря-дерматолога д-ра Лисюка. Вписи щоденно. Тел. 253;67.

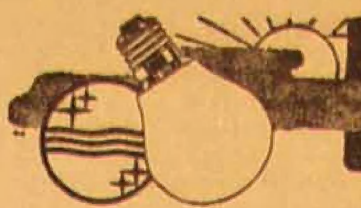
— Вугіль-коже-дерево доставляє молоде українське підприємство Володимир Сидорак і м-р Семен Штайн. Замовляти: вул. Оборони Львова 14, давніше Сикстуска 48. 262 1—10

— Космо — Львів, Миколая 7, фахово поради Вам Пані, як раціонально плекати вроду. 2933 14—20

— Велика фізична мапа українських та суміжних земель вийшла вже друком. Накладом Українського Видавничого Інституту. Карту, викир. 150X80 см. опрацювали В. Кубійович—М. Кулішкий на основі найкращого картографічного матеріалу. На карті уявлено будову земель 20 вітніми ріжних красок і укладено при цьому завізичу сітку, велике число місцевостей та найновіші границі держав (після листопада 1938 р.). — Карту можна набувати в: Українському Видавничому Інституті, Львів, Личаківська 4. 263

— Пригадуємо, що Звичайні Загальні Збори Українського Філателістичного Товариства відбулися 30. січня ц. р. в год. 18-й у Львові, вул. Личаківська 25. — Виділі. 260

— Всі за плечима, а Ви ще не маєте найкращого для господині та господаря часопису „Сад і Город“, що на рік коштує тільки 250 гол. Адреса: Львів, Руська 20. 257

Декалюменові жарівки

PHILIPSA

зі срібленим стовпцем.

на нас інших!

ч. 249

ВІДГУКИ ДНЯ.

Ніби дрібниця, ніби ні

З огляду на мясниці не зашкодить, думаю, тема про чемність. Я не марістер, а тим більше елегантні, але далаби дуже жалую, що так не є. Мав би сто разів більше право забирати голос у цій справі.

Тому обмежуся до голосів інших, а сам буду тільки протоколянтом.

— Повісила я — каже одна пані — свій плащ на вішалі.

— Де це було?

В касині. Отже я повісила, а кінець плаща прикрив крісло, що стояло коло вішала. Побула я там годину чи дві і хочу йти до дому. Бачу, на кріслі, а точніше на моїм плащі, сидить якийсь молодий чоловік. „Вибачте! — кажу. Позвольте, що я собі возьму плащ. Молодий чоловік підніс легко середню частку свого корпусу і я витягнула змінний одяг. Проте, щоб перепросити за неувагу — мови нема. Один старший пан побачив це, підійшов і поміг мені вратися.

— Прошу пані! Може той молодець був чимсь зажурений?

— Навпаки! Вестело розмовляв з кимсь.

— Може був глухий? Таке каліцтво часто буває...

— Як можливе, коли чув мої слова!

— Ах, правда. Але... але... Чи не був він припадково сліпий?

Інформаторка в першій хвилині зачукалась.

— Може... ви знаєте... Але ні! Тримав у руках газету!

Так і не адалось мені викрутити від закиду нечемності незнамого юнака.

— Уявіть собі — каже один поважний громадянин — що я є вже в клопоті.

— Хто нині не в клопоті! — додаю сумовито.

— Ех, ви зараз на жарті. Я серйозно. Знаю особисто кількох молодших громадян. Як зачуваю — нічого собі люди, і працьовиті й ідеїні. Але одна біда: не вклоняться ніколи. Іду вулицею, стріну котрогось із них — іде просто на мене як на дика і ні оком не моргне. Я спер-

шу всімхнувся, за капелюх і — „Моє поважання“. А він без поспіху, зовсім нормально відклониться, так ніби все в порядку. Силжу колісь тут у касині, я та ще два три старші. Входить один з вище згаданих. Коби, кажу вам, вусом моргнув! Минув нас, сідає оподалик і читає собі якийсь журнал. „Не було тут Горюка?“ — звертається до мене. Не бачив — кажу. „То скажіть йому, як прийде, що я не звик чекати пів години!“ І вишов задерши ніс і — очевидно — не махнувши в нашу сторону головою.

— Може він млява, а ви не бачили?

— Ні, добродію. Я вже добре дивися, бо вже, знаєте, цікаво мені.

— Може в першій хвилині не завважив?

— Та як?! Мала кімната, нас аж три, а він входить?...

Я здав позиції.

Один визначний громадянин (в тім випадку не я!) пояснив мені такі і тим подібні об'яви нечемності в той спосіб:

— Пане! Знаю громадянина, що нещавно вийшов з гімназії. Він признався мені, що вони мали там „кружок нечемності“, у яким першим правилом було: „Будь нечемний“. Це ніби мало бути як протизасіб на сентименталізм і мягкосердність українців. Чи ж може потім такий чоловік швидко наломитися до іншого способу поведінки? Друге: Ми не маємо педагогічного хисту, не кажу в школі, бо це інша пара кальюшів, а в житті. Не вчимо, а тільки нарікаємо і терпимо. Третє: Дуже помаду вчимося самі, коли йде про речі не зв'язані з хлібом чи почесно. Коротко: чемне село видає нечемного інтелігента.

— На це я не годжусь. Обидва мною наведені приклади трапилися не з селянськими синами.

— Ну, то що з того? Ми всі походимо з села, як не в першій, то в другій, в третій поколінні. Як не зпід селянської стріхи, то зпід попівських гонтів. І тому я своє твердження далі обстоюю. Додайте до того війну, доложіть те, що я сказав на початку: брак педагогічного хисту, а все вам буде ясно.

Не можу сказати, щоби вже все було мені ясно. Не піднімусь під кожним твердженням мого співрозмовця. Але мушу признати: Щось у тім є!...

Галакціон Чіпка.

— Черговий відчит у „Плаю“ (вул. Чарнецького ч. 26) виголосить в неділю 29. січня ц. р. в год. 18-й проф. С. Пашкевич на тему: Гуцульщина.

— Святочна академія в роковини геройського бою під Крутами відбудеться заходом кружка „Орлі“ ім. ки. Ярослава Осмомисла в неділю 29. січня ц. р. в год. 18-й у залі читальні „Прогресу“ при вул. Крулявській ч. 15.

— Сучасна українська преса в Польщі. На згадану тему виголосить відчит ред. Г. Которович у п'ятницю 27. ц. м. в год. 8-й ввечері у залі Українського Наукового Інституту у Варшаві.

— Спільну просфору уладжує батьківський комітет при школі ім. короля Данила у Львові в неділю 29. січня ц. р. в год. 6-й ввечері у Народній Домі при вул. Ритовського ч. 22.

— Гостре стріляння відбудеться в днях 3, 4, 6, 8, 10, 11, 13, 15, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27 лютого на військовій стрільниці на Замерстиніві у Львові. Прохочі повинні поступати згідно з вказівками військових стеж і не переступати загроженого терену.

— Припиня ширитися далі. Пошесть припині ширитися в останньому часі на терені волости Озеряни, пов. Бучач. Санітарна влада поробила всі заходи, щоб не допустити до дальшого поширення цієї пошести.

— Самоходова катастрофа біля Станиславова. В селі Павелчі, біля Боднарова, трапилась самоходова катастрофа. Вантажний самохід, що віз 8 осіб, перевернувся на хазяський доріг. Три особи: Іван Процюк, Ілько Гавришин та Струль Покер важко ранені. Ілько Гавришин, якого перевезли до шпиталю, помер. На місце випадку виїхала слідча комісія.

— Віщують сильні морози. В кількох місцевостях коло Познаня населення завважило на днях стада диких качок, які летіли на висоті коло 200 метрів у полуднево-східнім напрямі. Місцеве населення запевняє, що перелет стад диких качок віщує хвилю сильних морозів.

— Смерть робітника під льокомотивом, лічнички під трамваем. На льокомотиві поїзду, що приїхав до Варшави зі Сохачева, знайшли сліди крові, мізку, один чобіт і шапку робітника. Слідство виявило, що під колесами льокомотива згинув один із робітників за Шиняномов. Як працюють при напів залізничного шляху. Другий нещасливий випадок трапився при вул. Обозовій у Варшаві, де трамвай переїхав 10-літню ділячку Дануту Курек, яка хотіла перебігти на другий бік вулиці.

— Метеор під Бидгошем. Мешканці передмістя Яхціце в Бидгоші були свідками рідкого явища. На днях мешканці завважили ввечері на небосклоні сильний блиск і за хвилину почувли сильний гук. Чергового дня робітники, які працюють при будові мосту на Брді, знайшли заритий у землі метеор, що його приходило оглядати юрба народу з Бидгоші.

— Сензаційний процес за „протекції“. З початком березня ц. р. відбудеться перед окружним судом у Білостоці сензаційний процес проти 5 осіб за обманства. Підсудні вимагали великі грошові суми від різних осіб, прирікаючи, що „вироблять ім монополію концесії“. Згаданий процес пригадує зовсім сензаційний відомий краківський процес за обманства і „виробляння“ посяд.

— Вбивство польського священника під Пулавами. Вночі на четве 26. ц. м. невідомі бан-

Оддѣлъ Видавничъ Слѣжа „Дѣла“ 3 друкари Вѣд. Слѣжа